

POLITIETS
SIKKERHETSTJENESTE

Postboks 4773 Nydalen
0421 OSLO
post@pst.politiet.no
Tlf.nr. 23 30 50 00
Besøksadresse:
Nydalen allé 35

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: 21/1979 - CFH
Vår ref.: 21/00195-4
Dato: 6. mai 2021

Innspill fra PST del 1 - Forslag til enkelte endringer i grenseloven og politiregisterloven og utlendingsloven

Politiets Sikkerhetstjeneste (PST) viser til høringsbrev av 26.mars 2021 vedrørende endringer i grenseloven, grenseforskriften mv og nytt PNR-register i politiregisterforskriften. Høringsfristen for lovendringene er satt til 7. mai 2021, mens høringsfristen for forskriftsendringene er satt til 18. juni 2021. Innspillene i det følgende er kun knyttet til lovendringene.

Innledningsvis vil PST bemerke at tjenesten ser det som positivt at det foreslås nasjonal lovgivning som setter klare rammer for myndighetens tilgang til og behandling av flypassasjeropplysninger. I tillegg til at EOS-utvalget har påpekt at tjenesten mangler et klart rettslig grunnlag for å innhente opplysningene, har PST ved flere anledninger gitt uttrykk for behovet for passasjeropplysninger for å sette oss i stand til å løse samfunnsoppgavet.

Endringer i grenseloven

Grenseloven § 16

PST registrerer at grenseloven § 16 som regulerer transportørs plikt til å oversende opplysninger om reisende og mannskap på luftfartøy som kommer fra eller går til utlandet, vil innebære en modifikasjon iplikten i forhold til gjeldende rett. Bestemmelsen er en videreføring av utlendingsforskriften § 4-24 som foreslås opphevet. § 4-24 har blitt forstått slik at plikten også inntreffer ved flyvninger mellom medlemsstatene på Schengen-området, noe som også har støtte i uttalelser fra departementet blant annet i høring om forslag til endringer i utlendingsforskriften av 08.08.2019. Det kan se ut til at foreliggende forslag vil innebære en begrensning i PSTs mulighet til å anmode om fortegnelse over reisende og mannskap på reiser innad i Schengen-området. PST vil komme tilbake til dette under innspillene til forskriftsendringene.

Grenseloven § 16a

Departementet foreslår en klar utleverings hjemmel i § 16a som pålegger flyselskapene å oversende passasjeropplysninger til myndighetene. En slik systematisk innhenting av

passasjeropplysninger vil være et inngrep etter EMK og Grunnloven § 102. PST er likevel av den oppfatning at tiltaket er nødvendig for å oppnå formålet som er å bekjempe terror og annen alvorlig kriminalitet. Behovene for tilgang til informasjonen har også ved flere anledninger blitt kommunisert til departementet. I den foreslåtte lovgivningen er det også oppstilt flere rettssikkerhetsgarantier som etter vår oppfatning tilfredsstiller kravene til nødvendighet og forholdsmessighet i EMK.

Den såkalte push-ordningen som foreslås regulert i bestemmelsens annet ledd er i tråd med PNR-lovgivningen. Tidsintervallene for når flyselskapene skal oversende data er satt til 24-48 timer før avgang og umiddelbart etter ombordstigning. PST ser likevel grunn til å peke på et behov for et ytterligere tredje push av data mellom 24-48 timer før avgang og avgang. Dette er begrunnet i muligheten til å iverksette tiltak mot personer som reiser til/fra Norge og som booker billett senere enn 24 timer før avgang. Erfaring har vist at flere risikoobjekter bestiller billett senere enn 24 timer og uten et tredje push reduseres PSTs mulighet til å iverksette tiltak tidsnok. Dette vil da særlig være aktuelt for inngående kortere flyvninger, i tillegg til utgående flyvninger. Her kan vi særlig vise til vår erfaring med fremmekrigere som har reist ut av landet.

Med den kjennskapen PST har til hvordan den automatiske push-ordningen fungerer så vil ikke et ekstra push medføre merbelastning for flyselskapene da dette foregår automatisk. PST er også kjent med at enkelte land i Europa får opptil 5 push pr flyvning. Departementet påpeker i høringsbrevet at begrunnelsen for faste tidsintervaller er hensyn til myndighetene som skal kunne planlegge og eventuelt iverksette tiltak. Gitt PST sitt behov for et ytterligere push ser ikke tjenestene at det vil være uforholdsmessig å pålegge flyselskapene et ekstra push mellom 24 timer før avgang og avgang.

Ut over dette har ikke PST innspill til lovendringene som foreslås. Tjenesten vil komme med ytterligere innspill til de foreslåtte forskriftsendringene innen høringsfristen 18. juni 2021.

Hans Sverre Sjøvold

Inge Eikeland (JD/KSE)

Fra: Bjørn Trygve Baasland
Sendt: 10. mai 2021 12:18
Til: Post_Justis
Kopi: Roger Berg; Lillian Ring
Emne: Til PIA v/ Helgeland
Vedlegg: Scannet_dokument11-10-2020-094328.pdf

Hei,

Henstiller om at vedlegget videreformidles til PIA v/ Carl Fredrik Helgeland.

Takk for bistand.

Bjørn